

Søknad om tilskudd fra Norad

Søknadsskjema for prosjekt-/programstøtte for norske frivillige organisasjoner under kap.post 160.70

DEL 2

Norad
Postboks 8034 Dep
N-0030 Oslo
postmottak@norad.no

Søknad om - kryss av:

Bistandstiltak: prosjektavtale samarbeidsavtale

Informasjonstiltak

Søknaden sendes elektronisk til postmottak@norad.no

DEL 2 – land-/tiltaksopplysninger (Ett skjema for hvert tiltak, maks 10 sider pr skjema)

Organisasjonsnavn Kirkerådet / Mellomkirkelig råd for Den norske kirke (MKR)
Tiltaksnavn (prosjekt/program) Kirkens Nord/Sør-informasjon
1. Land- og eventuelt programkontekst (<i>ikke relevant for informasjonstiltak</i>)
Land
Kontekstanalyse/bakgrunn for prioriteringer og valg
Sammendrag av planlagt innsats
Relevans for tilskuddsordningens formål
2. Om tiltaket det søkes tilskudd til
2.1 For søknad om bistandstiltak - Samarbeidspartner (hvis flere samarbeidspartnere, bruk vedlegg) – <i>ikke relevant for informasjonstiltak se pkt 2.2.</i>
Samarbeidspartners navn og eventuelt forkortelse
Samarbeidspartners organisasjonsform (stiftelse, forening osv.)
Kort om samarbeidspartner (størrelse/antall ansatte/medlemmer, styringsstruktur, virketid, medlem i nettverk, økonomi, faglig kompetanse, samarbeid med lokale myndigheter)
Søkers erfaring med samarbeidspartner og hvorfor denne samarbeidspartneren er valgt? Når startet samarbeidet?
Rollefordeling og beskrivelse av hva hhv. søker og samarbeidspartner tilfører tiltaket (merverdi), inkludert beskrivelse av planleggingsprosess
2.2 For søknad om informasjonstiltak: Samarbeidspartner (hvis flere, bruk vedlegg) – <i>ikke relevant for bistandstiltak, se pkt 2.1</i>
Planlegger søker å samarbeide med andre organisasjoner eller aktører? Skriv ned samarbeidspartners navn og eventuelle forkortelse
MKR's viktigste samarbeidspartnere i Nord/Sør-informasjonsarbeidet: Norge: Skaperverk og bærekraft – prosjektet (som igjen samarbeider med miljøorganisasjonene og fagbevegelsen)   Kirkens Nødhjelp   Norges Kristne Råd (Global Info, Fredsplattformen, Flerkulturelt kirkelig nettverk)   Digni   KFUK-M Global   Samarbeid Menighet og Misjon (misjonsorganisasjoner)   Kirkelig ressurscenter for vold og seksuelle overgrep   Landsforeningen for lesbiske og homofile   Interreligiøs klimagruppe (Samarbeidsrådet for tros- og livssynsamfunn)   Internasjonalt: Kirkenes verdensråd

Det lutherske verdensforbund
Kirkerådet i Midtøsten
Den kirkelige europeiske migrasjonskommisjon
Lutherske søsterkirker i Brasil, Sørlege Afrika og Jordan og Det hellige land.

Hva er rollefordelingen mellom samarbeidspartner og søker?

MKR vil være den utøvende aktør overfor menighetene og kjernegrupper som ansatte (prester, diakoner og trosopplærere, rådgivere på bispedømmekontorer) og frivillige i Den norske kirke, mens de norske samarbeidspartnerne vil inneha samme funksjon i sine nettverk.

MKR er særlig oppmerksom på samarbeid med norske kirkelige organisasjoner som har overlappende målgrupper. Her samordner vi aktivitetene slik at vi oppnår kostnadseffektivitet og synergieffekter og ikke konkurranse.

De internasjonale partnerne brukes primært som kilde til informasjon om situasjonen i land i Sør. Vi inviterer også ressurspersoner fra internasjonale partnere til våre arrangementer i Norge og til å være med å utvikle vårt materiell. MKR vektlegger at perspektiver fra Sør skal prege vårt informasjonsarbeid.

2.3 Beskrivelse av tiltaket

Gi en kort beskrivelse av tiltaket det søkes om å gjennomføre

Kirkens Nord/Sør-informasjon er Kirkerådet/Mellomkirkelig råds informasjonsarbeid om globale miljø- og utviklingsspørsmål med menighetene som primære målgruppe.

Navnet «Kirkens Nord/Sør-informasjon» stammer fra den tiden da informasjonsarbeidet var skilt ut som et eget prosjekt/seksjon i Kirkerådet og MKRs felles sekretariat. I dag er arbeidet en integrert del av MKRs arbeid, men vi har likevel valgt å opprettholde prosjektnavnet fordi det er under dette navnet informasjonsarbeidet som finansieres av Norad er kjent i Norad-sammenheng. Det føres et eget prosjektrengskap over Norad-midlene i Kirkerådets regnskap.

Kort begrunnelse for valg av tiltak – hva er hovedutfordringen tiltaket skal bidra til å løse?

Den norske kirke/MKR skal være en sentral aktør for å mobilisere menigheter til globalt engasjement. Hovedmålet med informasjonsarbeidet er å «Styrke Den norske kirke i arbeidet for fred, global rettferdighet og vern om menneskeverd og skaperverket, lokalt, nasjonalt og globalt, ved å bidra til økt innsikt, endrede holdninger og konkrete handlinger».

Hovedutfordringen er å nå ut til lokalmenigheter og kirkens medlemmer (som utgjør ca. 73 % av den norske befolkning) med våre aktiviteter og ressursmateriell om globale spørsmål. Vi skal med utgangspunkt i kirkens verdier, konkretisere hva rettferdighet, solidaritet og vern av skaperverket faktisk betyr og hvilke konkrete handlingsalternativer vi har som enkeltmedlemmer og menigheter. Vi vil også bidra til at kirken spiller en kritisk og konstruktivrolle i offentlig debatt og miljø- og utviklingsspørsmål.

Vi skal bidra til å styrke menighetenes eget arbeid med disse tema i gudstjenester, internasjonal diakoni og trosopplæring, gjennom å bidra med faglige ressurser og handlingsalternativer.

Vi har utfordringer i å lage relevant materiell som kommuniserer godt med målgruppen og som har en slik form at vi når dem. Vi lager nå mindre papirmateriell – og satser i større grad på å nå ut gjennom nettsider og sosiale medier. En utfordring er å nå igjennom med vårt budskap i den store flommen av informasjon som vi alle utsettes for.

Hva forventer søker å oppnå med tiltaket? Beskriv sammenhengen mellom aktivitet og mål («endringsteori»). Legg ved resultatrammeverk inkludert baselinebeskrivelse og samarbeid med andre (internasjonale) aktører

Her vises det til vedlagte overordnede strategi (vedlegg 3).

I 2016 vil vi realisere hovedmålet ved å fokusere på tre temaområder som har nær sammenheng med hverandre:

klimarettferdighet, menneskerettigheter og rettferdig fred og dialog.

Noen gjennomgående perspektiver for arbeidet i 2016:

- Vise sammenhenger mellom globale forhold og årsaker/konsekvenser i det norske samfunnet
- Vise konkrete handlingsalternativer for endring

Vise sammenhenger mellom:

- Klima, migrasjon og menneskeverd
- Migrasjon og menneskerettigheter og et fredelig og rettferdig flerkulturelt samfunn

I 2016 vil vi prioritere arbeidet knyttet til flyktningkatastrofen, og derfor planlegger vi konkrete aktiviteter knyttet til denne innenfor alle de tre temaområdene. Dette gjør vi for å kunne belyse bredden i utfordringene vi nå står overfor og for å nå bredt ut til ulike målgrupper.

MKR's arbeid med globale miljø- og utviklingsspørsmål er en del av vårt samarbeid med de internasjonale økumeniske organisasjonene. Som medlemskirke i Kirkenes verdensråd (KV) deltar Den norske kirke i KVs «Pilgrimage of Justice and Peace» som er et omfattende program for kirker over hele verden som sammen vil fremme rettferdighet og fred. Både Norges Kristne Råd og Kirkens Nødhjelp er en del av dette brede samarbeidet. MKR formidler mange av KVs ressurser i vårt hjemlige informasjonsarbeid. (<http://www.oikoumene.org/en/what-we-do/pilgrimage-of-justice-and-peace>)

I juni 2016 er Den norske kirke vertskap for KVs sentralkomitemøte i Trondheim, og vi forventer om lag 300 kirkefolk fra hele verden, mange av disse er sentrale kirkeledere, men også ungdommer. Dette er en unik anledning til å formidle impulser og utfordringer fra den verdensvide kirke inn i norsk kirke- og samfunnsliv. MKR er medarrangør av møtet, og vi vil særlig være engasjert i et ungdomsprogram som skal eksponere norsk ungdom for den globale kirke. Til dette vil vi også invitere ungdommer fra våre søsterkirker i Sør.

Det lutherske verdensforbund (LVF) markerer at det i 2017 er 500 år siden reformasjonen. To av hovedtemaene i denne markeringen, som også Den norske kirke deltar i, er «Creation not for sale» og «Human Beings not for sale». LVF har utarbeidet ulike ressurser som medlemskirker kan bruke i sitt eget arbeid med disse tema. Vi vil følge dette opp i vårt informasjonsarbeid om klimarettferdighet og menneskerettigheter. (<https://www.lutheranworld.org/reformation-2017>)

Den norske kirkes medlemskap i Churches Commission for Migrants in Europe og samarbeidet med Middle East Council of Churches er av stor betydning for vårt holdningsarbeid knyttet til migrasjon og flyktninger. Gjennom dette holdes vi godt oppdatert om flyktningssituasjon i Midtøsten og ellers i Europa, og vi drar nytte av hva andre kirker og kirkelige organisasjoner gjør på feltet.

Gjennom vårt nære samarbeid med internasjonale organisasjoner får vi et stort og verdifullt tilfang av ressurser fra Sør som vi nyttiggjør oss i vårt eget arbeid og som vi vil bruke i de konkrete aktivitetene vi planlegger for 2016. Med relativt beskjedne midler kan MKR dermed formidle mye til våre målgrupper, fordi vi drar nytte av ressurser og kompetanse hos våre samarbeidspartnere.

I vedlagte strategidokument redegjøres det nærmere for hvilke utfordringer vi står overfor og for vår strategi for å nå ut til målgruppene.

I det følgende redegjøres det for resultatmål i 2016.

KLIMARETTFERDIGHET

Vi har en stor utfordring i at en betydelig del av Den norske kirkes medlemmer har for lavt kunnskapsnivå om sammenhenger mellom klima, rettferdighets- og utviklingsspørsmål, og de mangler tilstrekkelig motivasjon for å endre sine handlingsmønstre for å bidra til en bærekraftig utvikling.

Ved å fokusere på klimarettferdighet ønsker vi å sette søkelyset på klima ut i fra et Nord/Sør-perspektiv, og formidle at det er mennesker i Sør som rammes først og hardest av klimaendringene. Vi vil vise hvorledes dette får konsekvenser for det norske samfunnet og for oss som enkeltmennesker i et av verdens rikeste land. Vi vil vise at klimaarbeid er godt forankret i kirkens oppdrag i å verne om skaperverket.

Dette skal bidra til å spre kunnskap om konsekvenser av klimaendringer, og legge til rette for konkret målgruppetilpasset handling som vil kunne føre til en større forståelse hos målgruppene for både den

overordnede tematikken, men også ens egen rolle i kampen for klimarettferdighet i en norsk og internasjonal sammenheng.

For å oppnå dette vil vi gjennomføre følgende aktiviteter: stimulere flere menigheter til å bli ‘grønne menigheter’, forbedre informasjonsmateriellet på gronnkirke.no og bruke sosiale medier i enda større grad, legge til rette for at menighetene feirer Skaperverkets dag, og vi vil arbeide med klimaspørsmål i et interreligiøst samarbeid for å nå bredt ut i det norske samfunnet og forankre klimaarbeidet i fellesverdier i samfunnet vårt.

MENNESKERETTIGHETER

Utfordringen er at den Den norske kirkes medlemmer skal forstå og trekke konsekvenser av kirkens menneskesyn i møte med realitetene i dagens verden. Ved å arbeide med menneskerettigheter vil vi konkretisere hva det betyr at alle mennesker har uendelige verdi og er likeverdige. Vi vil vise sammenhenger mellom menneskesyn og menneskerettigheter og følge opp vedtakene i Kirkemøtesaken om Den norske kirke og menneskerettighetene fra 2014.

Som kirke har vi et særlig ansvar der hvor religion brukes/misbrukes for å svekke medmenneskers rettigheter, dette er noe vi erfarer bl.a. når det gjelder religiøse aktørers rolle i FN, særlig i forhold som har med kjønn, familie og seksualitet å gjøre. Vi vil vise at trossamfunn og interreligiøst samarbeid kan spille en konstruktiv rolle for å fremme menneskerettighetene.

Vil derfor fokusere spesielt på kvinners rettigheter og på rettighetene til minoriteter (religiøse, etniske, seksuelle). Vi legger vekt på å arbeide med dette i en interreligiøs sammenheng, og videreføre det arbeidet MKR har gjort sammen med Islamsk Råd Norge om vold i nære relasjoner og religiøs ekstremisme.

Dette tiltaket er en naturlig forlengelse av tidligere støttet arbeid med Hiv/AIDS spørsmål, som Den norske kirkes Nord/Sør-informasjon har drevet et utstrakt arbeid på i flere år. Nå ser vi et behov for å endre vinklingen mot en noe bredere problemstilling knyttet til vold, kjønn og religion, med særskilt fokus på å bygge nye allianser, spre kunnskap og stimulere til refleksjon og debatt.

Hovedmålet i 2016 er å bygge nye allianser, skape og dele kunnskap, samt stimulere til teologisk og etisk refleksjon rundt problematikk i krysningfeltet religion, kjønn, familie og vold. Vi har etablert et nettverk for teologi og menneskerettigheter som arbeider med dette, sammen med Kirkens ressursenter for vold og seksuelle overgrep, Landsforeningen for lesbiske og homofile, flere enkeltstående forskere/representanter fra akademia, KFUK-KFUM Global, Kirkens Nødhjelp, Norges Kristne Råd samt Digni.

Vold og kjønn er en problemstilling som er i aller høyeste grad både lokal og global. Erfaringsmessig ser vi at vi lykkes best i å skape lokalt engasjement for globale utviklingsspørsmål når vi vinkler spørsmålet i lys av en felles utfordring som vanlige mennesker kan engasjere seg i.

Konkret vil vi i 2016 gjøre dette ved å: arrangere seminarer i nettverket og bidra til debatt gjennom artikler, medieutspill o.l., være med å markere Kirkelig ressursenters 20-års jubileum, lage materiell om denne tematikken til freds- og menneskerettighetssøndagen, delta i Global uke om moderne slaveri og rette fokus mot at ‘mennesker ikke er til slags’ og ved å arbeide med holdninger knyttet til flyktingers rettigheter.

RETTFERDIG FRED OG DIALOG

Global urettferdighet og klimaendringer fører til politisk, sosial og økonomisk uro, migrasjon og voldelige konflikter. De globale forhold fører også til endringer i det norske samfunnet. Vi har en utfordring i at mange nordmenn mangler kunnskap om årsakene til endringene, og møter dem med skepsis, frykt og fordommer mot nye landsmenn.

Ved å fokusere på rettferdig fred vil vi tydeliggjøre at rettferdighet er en forutsetning for et fredelig og demokratisk samfunn. Vi har et spesielt engasjement i Midtøsten, bl.a. fordi religion spiller en rolle i konfliktene her og fordi dette er kjerneområdet for kirkens opprinnelse. Vi vil også bidra til at vi i et flerreligiøst og flerkulturelt Norge bevarer våre humanistiske verdier. Vi vil opplyse om sammenhenger mellom migrasjon og menneskerettigheter og bidra til god inkludering og fredelig sameksistens.

Konkret vil vi i 2016 gjøre dette ved å: delta i ‘Pilgrimage of Justice and Peace’ sammen med den verdensvide kirken, mobilisere ungdom til globalt engasjement under KVs møte i Trondheim, utarbeide materiell til trosopplæring om flyktinger og det flerkulturelle samfunnet og videreføre kontakten mellom norske menigheter og kirker i Midtøsten bl.a. gjennom å arrangere Kirkeuka for fred i Israel og Palestina og delta i den offentlige

debatt om utviklingen i Midtøsten. Sammen med Islamsk Råd Norge og Det Mosaiske Trossamfund arbeider vi med å forebygge religiøs ekstremisme.

Hvilke aktiviteter har søker planlagt å gjennomføre i tiltaket?

Tallreferansene samsvarer med budsjettet.

I. KLIMARETTFERDIGHET

1-2: Grønn kirke: Vi skal arbeide for en dobling av antall «Grønne menigheter» gjennom bl.a. annet mobiliseringskampanje og videreutvikling av grønnkirke.no og Facebook- siden.

Vi skal stimulering til lokalt engasjement gjennom produksjon av teologisk- og pedagogisk refleksjonsmateriell.

Vi skal bidra til det offentlige ordskiftet og innenfor beslutningspåvirkende arbeid med en kirkelig stemme i samarbeid med Skaperverk- og bærekraft, fagbevegelse og miljøbevegelse. Dette gjøres gjennom felles arrangementer og medieutspill.

3. Skaperverkets dag: Vi skal utarbeide materiell til bruk i gudstjenesten og stimulere og legge til rette for markeringer over hele landet. Vi skal tilrettelegge for samarbeid med andre kirkelige aktører, i samarbeid med Norges Kristne Råd.

4. Klimaflyktninger: Vi skal drive holdningsskapende arbeid om sammenhengen mellom global migrasjon og klimaendringer sett i lys av et menneskerettighetsperspektiv gjennom utvikling av ressurser, arrangementer og kampanjeaktiviteter. Dette gjør vi sammen med bl.a. Flerkulturelt kirkelig nettverk i Norges Kristne Råd.

5. Interreligiøst arbeid: Vi skal videreføre en teologisk refleksjon om klima og miljø i nettverksgruppa (initiert og administrert av MKR, samt knyttet til Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn).

Vi skal drive beslutningspåvirkning og delta i debatt nasjonalt og internasjonalt i relasjon til FNs internasjonale klimaforhandlinger.

6. Skaperverket er ikke til salgs: Vi skal bearbeide ressursmateriell fra LVF til bruk i menighetenes reformasjonsmarkering.

7. Lokale tiltak i menighetene: Vi skal støtte lokale tiltak i menighetene som støtter opp om de andre aktivitetene.

II. MENNESKERETTIGHETER

1. Nettverk: Vi skal videreføre den etiske og teologiske refleksjonen om religion, kjønn, familie og vold i nettverket (beskrevet overfor). Nettverket skal arrangere en konferanse med deltagelse fra Sør for å følge opp arbeidet fra 2015, samt seminarer i ulike deler av landet. Vi skal delta i prosesser for å motvirke at religiøs konservativ lobby undergraver FNs arbeid med kvinners rettigheter og reproduktiv helse. Vi arbeider fram mot FNs kvinnekommisjon i 2017. Nettverket arbeider også for å synliggjøre og øke aksepten for seksuelle minoriteters rettigheter.

Vi skal bidra i temamøter under KVs sentralkomitemøte i Trondheim.

Vi skal arbeide med muslimsk-kristen nytolkning av tekster i samarbeid med teologiske fagmiljøer og det Lutherske Verdensforbund.

Vi skal være med på 20-års markeringen til Kirkelig ressurscenter for vold og seksuelle overgrep bl.a. i en gudstjeneste i Oslo på Freds - og menneskerettighetssøndagen.

Vi planlegger også en mulig kirkemøtesak om religion, kjønn, familie og vold/ekstremisme.

2. Mennesket ikke til salgs: Vi skal bearbeide ressursmateriell fra LVF til bruk i menighetenes reformasjonsmarkering.

Vi skal mobilisere menighetene i Den norske kirke til å delta i Norges Kristne Råds Global uke om moderne

slaveri, ut fra hva trosbaserte aktører kan gjøre for å skape endring.

3. Fred- og menneskerettighetssøndagen: Vi skal utarbeide gudstjenestemateriell om kjønnsbasert vold og mobilisere menighetene til å markere dagen. Materiellet skal inneholde teologisk refleksjon og forslag til lokale tiltak mot vold mot kvinner (Thursdays in black, for eksempel).

4. Hvem er min neste? - global flyktningkatastrofe: Vi skal formidle impulser og utfordringer fra våre internasjonale partnere om hva som er årsakene til migrasjon og hvilke konsekvenser det får i Sør, i Europa og i Norge. Dette skal vi blant annet gjøre ved å dele nyheter og informasjon med våre målgrupper, her er nettsiden vår og sosiale medier viktige, og ved å delta i offentlig debatt om flyktningkatastrofen.

Vi skal også etablere og videreføre målgruppetilpassede holdningskampanjer særlig rettet mot ungdom (konfirmanter), med formål om å bygge ned fremmedfrykt.

5. Vi skal støtte lokale tiltak i menighetene som støtter opp om de andre aktivitetene (1 – 4).

III. RETTFERDIG FRED OG DIALOG

1. Pilgrimage of Justice and Peace - den globale kirke: Vi skal delta i KVs program ved å mobilisere menighetene til å bruke materiell fra KV og delta i KVs kampanjer, som vi bearbeider til bruk i norsk kontekst. Vi samarbeider med bl.a. Nidaros bispedømme om å knytte KVs program til dere pilegrimsarbeid.

Vi skal være vertskap for KVs sentralkomiteemøte i Trondheim og bruke den anledning til å synliggjøre KVs samarbeid med Den norske kirke for å øke våre medlemmers tilhørighet til den verdensvide kirke.

2. Ungdomsmobilisering til KV-møte: Sammen med Norges Kristne Råd skal vi være medarrangør av stewards-programmet til KVs sentralkomiteemøte (frivillige unge får opplæring i KVs organisasjon og virksomhet gjennom praktisk deltakelse av arrangementeter). Her vil om lag 20 norske ungdommer møte ungdom fra ulike deler av verden og få økt kompetanse og engasjement for felles globale utfordringer – og forhåpentligvis også knytte vennskapsbånd. Det er et mål at de norske ungdommene skal bli viktige ressurspersoner for globalt engasjement i sine lokale menigheter.

3. Kirkeuka for fred i Palestina og Israel: Sammen med KFUK-KFUM Global, Norske Kirkeakademier, Kirkens Nødhjelp, Kvekerhjelp, Kvekersamfunnet, Norges Kristelige Studentforbund, Sabeels Venner Norge og Stiftelsen Karibu skal vi arrangere Kirkeuka. Vi satser nå på å bruke hjemvendte ledsagere (EAPPI-programmet til KV) som de viktigste ressurspersonene, og skal tilrettelegge for flere lokale arrangementer i menigheter over hele landet hvor de deltar. Hensikten er å informere om situasjonen i Israel og Palestina på en slik måte at folk i menighetene forstår mer om konfliktene og kan utvise solidaritet med de ulike partene.

4. Nettverksbygging og samarbeid med kirker i Midtøsten og menigheter i Dnk: Vi skal arrangere en nettverkssamling for alle menigheter i Den norske kirke som har vennskapssamarbeid med menigheter i Midtøsten. Dette for å koordinere ulike aktiviteter slik at de til sammen styrker Den norske kirkes solidaritet og samhörighet med kirkene i Midtøsten i en situasjon hvor mange av dem opplever svært krevende tider.

5. Dialog og fellesskap i det flerkulturelle Norge: Kirkemøtet skal i 2016 behandle en sak om religionsmøte og dialog, som handler om kirkens rolle i det flerkulturelle Norge.

Vi skal i forlengelse av kirkemøtesaken også utvikle materiell for ansatte og tillitsvalgte i kirken og være med på å tilrettelegge tiltak for kompetanseøkning.

Vi skal videreutvikle vårt trosopplæringsmateriell for konfirmanter om holdninger til innvandrere, flyktninger og mennesker med annen tro. Hensikten er å øke forståelsen for at kulturelt mangfold er en ressurs for samfunnet og utruste kirkens unge til å bli dialogiske og inkluderende mennesker.

Vi skal også styrke nettverk og erfaringsutveksling om dialog på ulike nivåer i kirken for at de erfaringene vi har med religionsdialog på nasjonalt nivå kan komme til nytte i bispedømmer og menigheter.

6. Vi skal støtte lokale tiltak i menighetene som støtter opp om de andre aktivitetene (1 – 5).

Gitt vårt brede nedslagsfeltet (ca.1300 menigheter og Dnks medlemsmasse utgjør ca. 73 % av Norges befolkning), er det grunn til å slutte at det foreligger en plausibel kostnadseffektivitet. For å ytterligere sikre kostnadseffektivitet er det foretatt en reduksjon i antall aktiviteter for på den måten å utnytte ressursene mer konsentrert og målrettet.

Norad-midlene finansierer 1,3 årsverk i MKR, men hele staben bidrar med betydelig tidsressurser og faglig kompetanse i informasjonsarbeidet. Frivillige som sitter i våre råd og utvalg yter også mye inn i dette arbeidet. Stillingene Norad finansierer er svært viktig for å initiere, koordinere og evaluere vår Nord/Sør-informasjon, og dette er av stor betydning for å kunne nyttiggjøre de øvrige ressursene vi bruker på dette arbeidet enda bedre.

Hvem er tiltakets målgruppe og hvordan planlegger søker å nå målgruppen?

Hovedmålgruppen til tiltaket er menighetene innenfor Den norske kirke. I tillegg vil mange av aktivitetene ha definerte målgrupper som ansatte og frivillige på regionalt og lokalt plan, med målgruppetilpassede tiltak overfor prester, trosopplærere og regionale kontaktpersoner (rådgivere på bispedømmekontor, m.fl.)

I tillegg vil en del av aktivitetene ta sikte på å nå ut til brede lag av medlemmene i Den norske kirke. For å nå dette målet retter vi oss mot strategiske nøkkelpersoner/ «gatekeepers» - ofte ansatte og frivillige i Dnk.

I noen aktiviteter vil målgruppen være beslutningstakere, media og opinion. For å nå de ulike målgruppene vil hver aktivitet tilpasses strategisk ved hjelp av taktiske grep slik at de på best mulig måte treffer ønsket gruppe.

Beskriv tiltakets plass relatert til egne overordnede strategiske planer

Vi viser til vedlagte overordnede strategi for informasjonsvirksomheten som redegjør for dette.

2.4 Tidligere forpliktelser overfor Norad

Har søker mottatt midler til tiltaket det søkes om tidligere fra Norad?

Ja   Nei   Ikke relevant   Beskriv: Rammeavtale om informasjonsstøtte.

Hva er eventuelt status for inneværende avtale?

Ikke relevant   Beskriv: Avtalen går ut 2015

Har søker levert inn alle nødvendige rapporter og er disse godkjent?

Ja   Nei   Ikke relevant   Beskriv:

Har søker tilbakebetalt renter og/eller ubrukte midler?

Ja   Nei   Ikke relevant   Beskriv:

3. Tiltakets bærekraft og risikofaktorer

3.1 Gi en vurdering av tiltakets bærekraft (*organisasjoner som kun søker om informasjonstiltak svarer kun på siste spørsmål under 3.1*)

Tiltakets lokale/institusjonelle forankring

Deltakelse fra ulike interessenter og koordinering med andre aktører/givere

Beskriv utfasing og oppfølging etter avslutning av tiltaket, inklusiv om tiltakets forventede varighet

Det øverste besluttsende organ i Den norske kirke, Kirkemøtet, vedtok i 2014 visjonsdokumentet «Mer himmel på jorda». Denne overordnede strategien løper i perioden 2015-2018. I Visjonsdokuments punkt 3.2 heter det at «Kirken fremmer menneskeverd, fred, menneskerettigheter og respekt for skaperverket». Selv om Visjonsdokumentet gjelder ut 2018 vil Den norske kirke selvsagt fortsette å med dette fordi det er knyttet til kirkens grunnleggende oppdrag i verden. Med de konkrete aktiviteter i denne planen er planlagt gjennomført i 2016.

3.2 Tverrgående tema

Hvordan bidrar innsatsen til fattigdomsbekjempelse?

Informasjonsarbeidet foregår i Norge og er ikke direkte knyttet til fattigdomsbekjempelse (dette punktet er vel

mer beregnet på bistandsprosjekter).

Vi har et gjennomgående fokus på «rettferdighet», grunnen til dette er at i alt vi gjør så vektlegger vi å få fram perspektiver fra Sør og fra de fattigste og mest sårbare gruppene. Ved å løfte fram deres situasjon og øke kunnskap og empatien hos medlemmer i Den norske kirke, vil vi bidra til at den norske befolkningen ser sammenhenger mellom fattigdom i Sør og forbruksmønstre i Norge og er solidariske og gjennom det bidrar til å fremme forhold som kan avskaffe urettferdighet og fattigdom. Dersom våre norske målgrupper bidrar til en bærekraftig utvikling, demokrati og styrket vern om menneskerettighetene bidrar de indirekte til global fattigdomsbekjempelse

Kvinnens mangelfulle rettigheter og kjønnsbasert vold er viktige hinder for utvikling og derfor har vi et særlig fokus på dette i vårt informasjonsarbeid. Det er særlig viktig at trosbaserte aktører i Sør og Nord løfter disse temaene sammen.

Vårt informasjonsarbeid skal bygge opp under FNs bærekraftsmål, og vi fokuserer særlig på mål 5, 12, 13 og 16.

Hvordan bidrar innsatsen til etterlevelse av menneskerettighetene?

Jfr. svar overfor.

Er det foretatt en kjønns- og likestillingsanalyse? Hvordan sikres likestilling i tiltaket?

Ja Nei Beskriv: Kirkerådet har strategiplan for kjønn og likestilling som også gjelder for informasjonsvirksomheten

Inkluderes funksjonshemmede i tiltaket? I så fall, på hvilken måte?

Ja Nei Beskriv: Kirkerådet har regelverk om inkludering som også gjelder for informasjonsvirksomheten

Er det foretatt en miljøkonsekvensanalyse? Hvordan ivaretas miljøperspektivet?

Ja Nei Beskriv: Kirkerådet er Miljøfyrtårsertifisert og Kirkemøtet har vedtatt egen handlingsplan for miljøtiltak i egen virksomhet

Er det gjennomført en konfliktsensitivitetsanalyse? I så fall, hvilke konsekvenser har dette for arbeidsmåten?

Ja Nei Beskriv:

3.3 Risikofaktorer

Identifisering av interne risikofaktorer, inkl korrupsjon	Ranger (lav-middels-høy) Lav	Håndtering av identifisert risiko, inkl korrupsjon
Følger statlig regelverk		
Identifisering av eksterne risikofaktorer, inkl korrupsjon	Ranger (lav-middels-høy) Lav	Håndtering av identifisert risiko, inkl korrupsjon
Følger statlig regelverk		

3.4 Oppfølging av bistandstiltak *(ikke relevant for informasjonstiltak)*

Hvordan følges tiltaket opp faglig i felt (prosjektbesøk) – beskriv også formålet med feltbesøk og hvorvidt det planlegges evalueringer

Vi besøker jevnlig de internasjonale organisasjonene som er beskrevet som samarbeidspartnere.

3.5 Oppfølging av informasjonstiltak *(ikke relevant for bistandstiltak)*

Hvordan planlegger søker å følge opp informasjonstiltaket? Planlegges det å gjøre noen evalueringer av tiltaket?

MKR evaluerer fortløpende sitt arbeid, og i forbindelse med årsrapporteringen foretar både det valgte MKR og Kirkerådet en generell evaluering. Det planlegges evaluering på et utvalg av informasjonsaktivitetene i 2016.

4. «Lessons learnt»

Trekk fram noen av de viktigste lærdommene fra tidligere tiltak – vektlegg relevansen for dette tiltaket

Det vises til vedlagte årsrapport for 2014 hvor dette er besvart mer omfattende. Plassen her gir rom for å kun nevne noen få eksempler:

Grønn kirke og klimapilgrim 2015

«Grønn kirke»-konseptet ble i 2014 grundig revidert, og ny kommunikasjonskanal etablert. På bakgrunn av tidligere undersøkelser så vi et behov for å øke vår tilstedeværelse og synlighet i sosiale medier. Facebook- siden «Grønn kirke» ble derfor opprettet. Opprettelsen av denne siden kom etter en grundig forankret revisjon av konseptet Grønn menighet, samt gjennomføring av en evalueringsrapport. Per oktober 2015 har siden ca. 3850 likerklikk. Dette tyder på at økt synlighet og bruk av sosiale medier er en effektiv aktivitet.

Vi har også erfart at nye samarbeidskonstellasjoner har bidratt til at informasjonen når ut til bredere målgrupper. I 2014 startet vi, i samarbeid med en rekke andre aktører, kampanjen «Klimapilegrim 2015», et tverrkirkelig samarbeidsprosjekt med bredt mobiliseringspotensial i ulike miljø. Innenfor Dnk har vi beredt grunnen for en slik kampanje ved å styrke menighetenes forståelse for det teologiske, etiske og kunnskapsmessige rasjonale for kirkelige klimaengasjement. Gjennom utstrakt samarbeid ser vi at vi lykkes i å mobilisere nye og større målgrupper, slik som for eksempel pilegrimsmiljøene i Norge, misjonsorganisasjoner, m.fl. Evaluering av kampanjen foretas per oktober 2015.

Klimarettferdighet:

Menneskerettigheter ble i løpet av 2014 satt høyt på agendaen i Den norske kirke. I 2014 behandlet Kirkemøtet en sak om Den norske kirkes engasjement for menneskerettighetene. Menneskerettighetsutvalget for Den norske kirke, under Mellomkirkelig råd, la i den forbindelse frem en grundig utredning om bl.a. rasjonale for og eksempler på Dnks menneskerettighetsarbeid – herunder «Klimarettferdighet». Kirkerådet/MKR og Nord/Sør-info har arbeidet tverrfaglig for å sørge for at tematikken tas opp i menigheter over hele landet, gjennom for eksempel Skaperverkets dag. Dette har vist seg å være svært effektivt – og har beredt grunnen for videre arbeid med denne tematikken i 2016

Kjønn, familie, menneskerettigheter og teologi:

I januar 2015 arrangerte vi konsultasjonen: «When Theology Produces Violence, looking at LGBT as a case». En lesson learned var at det å blande innledere fra svært forskjellige kontekster er krevende. Å velge radikale afrikanske innledere til å snakke om beskyttelse av mennesker som lever med HIV/AIDS og arbeid mot stigmatisering i kirkene fungerte i hovedsak godt. Men å blande det med norske innledere fra konservative kirkelige miljøer fungerte dårligere, ettersom de kommuniserte forbi hverandre, inn i to helt forskjellige kontekster. Det var en veldig positiv erfaring å ha en skriveworkshop til slutt som involverte en del av innleiderne. Her ble fungerte evaluering av konferansen godt sammen med nye, konkrete innspill til oppfølging. Vi tar med oss viktige erfaringer fra dette når vi planlegger en ny konsultasjon i 2016.

Kirkeuka for fred i Palestina og Israel:

I 2014 evaluerte vi Kirkeuka og fant ut at noen få arrangementer i de store byene med gjester fra Israel og Palestina i for liten grad nådde ut til våre målgrupper. Det var stort sett de som allerede var engasjert i Midtøsten som kom på møtene. Det viste seg også at debattformen bidro til å forsterke spenninger / forskanse meningsfrontene internt i kirken om Israel/Palestina-konflikten og ikke skapte noen god dialog og økt forståelse for konfliktens kompleksitet. Dette har vi tatt konsekvensen av i 2015, og i år har vi valgt å ikke ha utenlandske gjester, men heller bruke norske ledsagere som har deltatt i fra EAPPI-programmet i lokale arrangementer. Dette skaper en større nærhet ved at møtene kan holdes på norsk og ved at det er folk som er kjent fra før i lokalsamfunnet som deler sine erfaringer fra Israel og Palestina. Vi har tonet ned den politiske debatten i offentligheten og lagt mer arbeid i å oppfordre lokale menigheter til å markere Kirkeuka i sin ordinære gudstjeneste, bl.a. gjennom forbønn og bruk av gudstjenestemateriell fra Kirkens verdensråd som vi har bearbeidet. Erfaringene ser ut til å være gode, men evalueringen av årets Kirkeuka er i skrivende stund ikke ferdig.

Budsjett og finansieringsplan

For søknad om bistandstiltak, fyll ut del 5

For søknad om informasjonstiltak, fyll ut del 6

5. Bistandsprosjekt: budsjett og finansieringsplan

5.1 Oppsummert budsjett og finansieringsplan

Skal inneholde totale kostnader og inntektskilder til tiltaket som det søkes om støtte til, herunder andel egne opptjente midler og midler fra andre givere. Søknadsbeløpet til Norad = Norads andel av tiltakskostnadene, samt administrasjonsbidrag fra Norad.

(se veileder for utregningseksempel)

Prosjektår

OPPSUMMERING	2016	2017	2018	2019	2020	Totalt
\						
- Andre inntekter						
= Resterende finansieringsbehov *						
- Egenandel (minimum 10%) **						
= Norads andel av tiltakskostnadene (maks 90%)						
+ Administrasjonsbidrag fra Norad (inntil 7% av søknadsbeløp)	\					
Norad total (Norads andel tiltakskostnader + adm.bidrag)	\					

*) Beregningsgrunnlaget for egenandel og for Norads andel

***) For norske frivillige organisasjoner. Egenandelen skal være i kontante midler (penger) opptjent i Norge og kan ikke være arbeid, utstyr eller lignende

5.2 Tiltakskostnader fordelt på land	Prosjektår						Totalt	Prosent
	2016	2017	2018	2019	2020			
<i>DERSOM BEHOV FOR FLERE LINJER, LEGG VED OVERSIKT ETTER SAMME MAL SOM HER</i>								
Land								
Land								
Land								
Land								
Land								
Land								
Globalt								
Ikke planlagt								
Tiltakskostnader totalt:							100	

5.3 Tiltakskostnader fordelt på tema/sektorer	Prosjektår					Totalt	Prosent
	2016	2017	2018	2019	2020		
<i>DERSOM BEHOV FOR FLERE LINJER, LEGG VED OVERSIKT ETTER SAMME MAL SOM HER</i>							
Tema 1							
Tema 2							
Tema 3							
Tema 4							
Tema 5							
Ikke planlagt							
Tiltakskostnader totalt:							100

5.4 Tiltakskostnader fordelt på aktør	Prosjektår					Totalt	Prosent
	2016	2017	2018	2019	2020		
<i>DERSOM BEHOV FOR FLERE LINJER, LEGG VED OVERSIKT ETTER SAMME MAL SOM HER</i>							
Bruk hos lokal partner							
Bruk på eventuelt landkontor							
Bruk på evt region-/multilateralt kontor							
Bruk hjemme i Norge							
Bruk på sekretariat i Norge (for paraply-/nettverksorganisasjoner)							
Tiltakskostnader totalt:							100

5.5 Oversikt over tematiske områder pr land	Tematiske områder					Tiltakskostnader
	TEMA 1	TEMA 2	TEMA 3	TEMA 4	TEMA xx	
<i>DERSOM BEHOV FOR FLERE LINJER, LEGG VED OVERSIKT ETTER SAMME MAL SOM HER</i>						
Land						
Land						
Land						
Land						
Globalt						
Tiltakskostnader totalt:						

5.6 Detaljert budsjett år 1

Spesifiserte budsjetter i år 1 pr land/tiltak, inkludert narrativ forklaring av de ulike budsjettkostnadene skal legges ved søknaden (ref. punkt 4, del 1)

6. Informasjonstiltak: budsjett og finansieringsplan

6.1 Oppsummert budsjett og finansieringsplan

Skal inneholde totale kostnader og inntektskilder til tiltaket som det søkes om støtte til, herunder andel egne opptjente midler og midler fra andre givere. Søknadsbeløpet til Norad = Norads andel av tiltakskostnadene, samt administrasjonsbidrag fra Norad.
(se veileder for utregningseksempel)

OPPSUMMERING	Prosjektår					Totalt
	2016	2017	2018	2019	2020	
Totale tiltakskostnader	1 990 000	1 990 000	1 990 000			
- Norads andel av tiltakskostnadene						
- Andre inntekter						
+ Administrasjonsbidrag fra Norad (inntil 7% av søknadsbeløp)	74 000	74 000	74 000			
Norad total (Norads andel tiltakskostnader + adm.bidrag)	2 064 000	2 064 000	2 064 000			
Andre inntekter						

Det er litt uklart om vi skal fylle ut for andre år enn 2016 når vi søker informasjonsstøtte. Vedlagte budsjett viser kostnader fordelt på de enkelte aktiviteter i 2016.

6.2 Tiltakskostnader fordelt på aktiviteter							
<i>DERSOM BEHOV FOR FLERE LINJER, LEGG VED OVERSIKT ETTER SAMME MAL SOM HER</i>	Prosjektår					Totalt	Prosent
	2016	2017	2018	2019	2020		
Klimarettferdighet	590 000	590 000	590 000				30
Grønne menigheter							
Nettutvikling og SoMe: grønn kirke							
Skaperverkets dag og fastetiden							
Klimaflyktninger							
Interreligiøst klimasamarbeid							
Skaperverket er ikke til salgs							
Personalkostnader							
Lokale tiltak i menighetene							
Evaluering og nettverksbygging							
Menneskerettigheter	655 000	655 000	655 000				33
Kjønn,familie, religion og vold							
Mennesket ikke til salgs							
Fred- og menneskerettighetssøndagen							
Hvem er min neste?							
Personalkostnader							
Lokale tiltak i menighetene							
Evaluering og nettverksbygging							
Rettferdig fred og dialog	745 000	745 000	745 000				37
Pilgrimage of Justice and Peace							
Ungdomsmobilisering KV-møte							
Kirkeuka for fred i Palestina og Israel							
Nettverksbygging kirker i Midtøsten							
Dialog i det flerkulturelle Norge							
Personalkostnader							
Lokale tiltak i menighetene							
Evaluering og nettverksbygging							
Tiltakskostnader totalt:	1990 000	1990 000	1990 000				100

6.3 Ved samarbeid mellom flere organisasjoner: Tiltakskostnader fordelt på aktør							
<i>DERSOM BEHOV FOR FLERE LINJER, LEGG VED OVERSIKT ETTER SAMME MAL SOM HER</i>	Prosjektår					Totalt	Prosent
	2016	2017	2018	2019	2020		
Tiltak fordelt på aktør 1							
Tiltak fordelt på aktør 2							
Tiltak fordelt på aktør 3							
Tiltak fordelt på aktør 4							
Bruk på eventuelt sekretariat							
Tiltakskostnader totalt:							100

Mellomkirkelig råd/Den norske kirkes nord/sør-informasjon Strategier, egenart og mål

Hvem er vi?

Den norske kirkes nord/sør-informasjon ble opprettet i 1977 da Norad etablerte ordningen med informasjonsstøtte og inngikk en avtale med Kirkerådet. Informasjonsarbeidet har hele tiden vært knyttet til Mellomkirkelig råd (MKR) som er Kirkemøtets organ for internasjonale og økumeniske spørsmål. MKR har to fagnemnder, en for teologi og en for internasjonale spørsmål og menneskerettigheter. Den norske kirkes nord/sør-informasjon var lenge organisert som eget prosjekt/seksjon i MKR. I dag er virksomheten integrert i avdelingens arbeid. Men vi bruker fremdeles et godt innarbeidet navn på den delen av vårt informasjonsarbeid som finansieres med Norad-midler. Bruken av Norad-bevilgningen synliggjøres i et eget prosjektrekskap i Kirkerådet.

MKR's arbeidsfelt omfatter alt fra klima og miljø til menneskerettigheter, kjønn og likestilling, rettferdig fred, økonomisk rettferdighet, religionsdialog, vennsapsrelasjoner, m.m. MKR's sekretariat er organisert som Avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål i Kirkerådet og har en stab på ni personer med høy faglig kompetanse innenfor teologi, religionshistorie, samfunnsfag, historie, kulturfag, media og kommunikasjon og pedagogikk. Vi har arbeidserfaring både fra menigheter, organisasjoner, skoler og academia, samt internasjonalt arbeid. Dette sikrer at vårt informasjonsarbeid holder et høy faglig nivå. 1,3 årsverk er direkte knyttet til informasjonsarbeidet til Den norske kirkes nord/sør-informasjon.

Det valgte MKR-rådet har medlemmer fra alle landets bispedømmer i tillegg til representanter fra Bispemøtet og Kirkens Nødhjelp. Rådets sekretariat har et nært tverrfaglig samarbeid med kommunikasjonsavdelingen i Kirkerådet og med faggruppene som arbeider med menighetsutvikling med områder som trosopplæring, diakoni ¹(inkl. sosialetikk og klima) og gudstjenesteliv.

Identitet, verdier og mål

Den norske kirke er en del av den verdensvide kirke, og vårt oppdrag og forpliktelser er derfor ikke begrenset til vårt eget land. Gjennom internasjonal misjon, diakoni og arbeid for fred, solidaritet og menneskerettigheter er Den norske kirke – i nært samarbeid med søsterkirker og kirkelige organisasjoner rundt om i verden – med på å ivareta det felles kristne oppdraget også utenfor Norges grenser. På tilsvarende vis mottar norsk kirke- og samfunnsliv impulser og perspektiver fra den verdensvide kirke.

Nord/sør-informasjonsarbeidet er solid forankret i kirkens grunnverdier:

- Menneskeverd
- Vern om skaperverket
- Rettferdighet og fred

---

¹ *Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Det er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet. (Plan for diakoni i Den norske kirke, 2007)*

I visjonsdokumentet for Den norske kirke vedtatt av Kirkemøtet i 2014 er dette uttrykt slik:

- Kirken er åpen: Vi er et fellesskap preget av likeverd, deltakelse og respekt for mangfold.
- Kirken er tjenende: Vi viser barmhjertighet, fremmer rettferdighet og verner om skaperverket.

Dette konkretiseres i følgende mål for 2015-18:

- Gudstjenesten knytter oss til hele den verdensvide kirken.
- I samarbeid mellom menigheter og diakonale institusjoner fremmer kirken omsorg, verdighet og respekt.
- Kirken fremmer menneskeverd, fred, menneskerettigheter og respekt for skaperverket.
- Kirken er en relevant aktør i mediesamfunnet.
- Kirken er en tydelig og konstruktiv aktør i det norske samfunnet i samarbeid med myndigheter, livssynssamfunn, kulturliv og ulike organisasjoner.
- De som er nye i Norge, finner sin plass i menighetene i Den norske kirke eller i sine egne trossamfunn.
- Kirken legger vekt på religionsdialog.

(KM Visjonsdokument 2015 – 18)

Basert på dette er Nord/sør-informasjonsarbeidets hovedmål å

Styrke Den norske kirke i arbeidet for fred, global rettferdighet og vern om menneskeverd og skaperverket, lokalt, nasjonalt og globalt, ved å bidra til økt innsikt, endrede holdninger og konkrete handlinger.

Vi vil være et kompetanseorgan og en pådriver for kritisk samfunnsdebatt særlig om spørsmål knyttet til menneskerettigheter, fattigdomsspørsmål, kjønn og likestilling, klima/miljø og utvikling. Gjennom dette skal vi bidra til større forståelse for global rettferdighet, bærekraftig utvikling og vern om naturen blant Den norske kirkes medlemmer (3,8 millioner). Ved å heve kunnskapen om disse temaene vil vi bidra til å styrke både de demokratiske prosessene i Den norske kirke, det regulære lokaldemokratiet og demokratisk deltagelse fra brede lag av folket for en samstemt politikk for bærekraftig utvikling.

Kirken har som en grunnleggende verdi at vi alltid skal ta de svakeste parti. Konkret betyr dette at når vi arbeider med klima- og miljøspørsmål vektlegger vi *rettferdighetsperspektivet*. Vi vil fokusere på hvorledes og hvorfor det er de fattigste menneskene i land i sør som rammes sterkest av klimaendringene.

På samme måte vil vi i vårt arbeid for menneskerettigheter arbeide for grupper som er ekstra sårbare. Ut fra dette har MKR valgt å følge opp kirkemøtesaken om Den norske kirke og menneskerettighetene fra 2014 ved å arbeide spesielt med kvinner og minoriteters rettigheter, med et særlig fokus på og kjønn og seksualitet, samt tros- og livsynsfrihet. Vi har også et sterkt engasjement for hvordan miljøødeleggelser og migrasjon truer medmenneskers rettigheter. I MKRs arbeid med migranters rettigheter har vi særlig vært opptatt av

rettighetene til minoriteter som udokumenterte asylsøkere, barn og dem som flykter på grunn av sin tro eller livssyn.

Kirken har et særlig ansvar for å hindre at vår religion brukes for å svekke menneskerettigheter, dette er særlig aktuelt for kvinner, barn og minoriteter (religiøse, seksuelle, etniske).

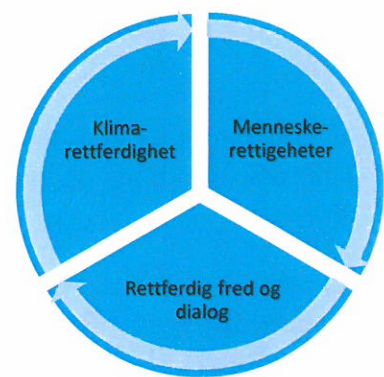
Når det gjelder vårt arbeid med fred og forsoning, arbeider vi særlig med situasjonen i Midtøsten. Dette gjør vi gjennom konkrete religionsdialogprosjekter (i Midtøsten, men også i samarbeid med Islamsk Råd Norge og Det Mosaiske Trossamfund i Norge), besøk og utveksling og samarbeid med kirker og organisasjoner i regionen for å spre kunnskap og gi uttrykk for solidaritet.

Konkretisering av målsettinger i 2016

I 2016 skal vi realisere hovedmålet gjennom følgende delmål:

- Kirken skal fremme klimarettferdighet
- Kirken skal bidra til å sikre menneskerettighetene
- Kirken skal fremme rettferdig fred og dialog

Disse tre målene er uløselig knyttet sammen, og vi har derfor planlagt aktiviteter som styrker flere av målene samtidig.

Disse målsettingene konkretiseres i søknadens del 2.

Utfordringer

Et av kirkens fortrinn er at vi er tydelig verdiforankret. Vi har medarbeidere og tillitsvalgte i alle landets lokalmenigheter (og dermed i alle lokalsamfunn) som er forpliktet på grunnverdiene: menneskeverd, vern om skaperverket og rettferdighet og fred.

Hovedutfordringen er at kirkens medlemmer skal gjøre disse verdiene til sine på en slik måte at de bidrar til å fremme dem i eget liv og i samfunnet – både i Norge og internasjonalt.

Den norske kirkes medlemmer gjenspeiler trolig i stor grad den gjennomsnittlige nordmann når det gjelder kunnskap og holdninger til globale spørsmål, ettersom de utgjør ca. 73 % av befolkningen. I 2016 vil vi særlig arbeide med de utfordringer flyktningkatastrofen gir og holde fram alles likeverd og rettigheter, og bygge ned fordommer og frykt i møte med nye utfordringer i det flerkulturelle og flerreligiøse Norge.

Vi har også utfordringer knyttet til at religion (hellige skrifter og tradisjoner) og religiøse aktører også *hindrer* at menneskeverd og likeverd respekteres. Dette gjelder særlig på områder som har med kjønn og seksualitet å gjøre. Derfor er dette noe vi har et særlig fokus på i vårt informasjonsarbeid.

Vi arbeider kontinuerlig med å finne bedre metoder for å måle resultater av vårt arbeid for å gi mer og bedre kunnskap og stimulere til en kritisk debatt om globale miljø- og utviklings-spørsmål hos våre målgrupper. Vi trenger bedre rapporteringsrutiner fra menighetene om i hvor stor grad vårt materiell tas i bruk, og hva som er effekten av det hos brukerne. Vi har tatt

i bruk elektroniske undersøkelser og rapportering – og dette er noe vi holder på å videreutvikle.

Det vises til vår årsrapport for 2014 hvor dette beskrives mer inngående.

Endringsstrategier

Vi har de senere år vært bevisste på å forankre Nord/sør-informasjonsarbeidet i saker Kirkemøtet har behandlet. Dette gir vårt arbeid ikke bare en legitimitet og et oppdrag fra øverste hold i kirken, men også bedre muligheter til å ny ut til målgruppene våre. Følgende kirkemøtesaker er særlig aktuelle for informasjonsarbeidet de senere år og for planene for 2016:

Flere år:	Kirken klima -og miljøarbeid
2008:	Kirkens ansvar for og engasjement i Midtøsten
2014:	Den norske kirke og menneskerettighetene
2016:	Religionsmøte og dialog

Vi arbeider ut fra et folkeopplysnings- og frigjøringspedagogisk perspektiv ved å vektlegge kunnskap, holdning og handling. (Dette er nærmere beskrevet i vedlagte kommunikasjonsstrategi).

Vi vektlegger kontakt med forskningsmiljøer og andre fagmiljøer i vårt nettverk av samarbeidspartnere for å hente inn oppdatert kunnskap om endringsteorier og dra lærdom av evalueringer. Vi har gjennomført flere evalueringer av kirkens arbeid med klima og miljø, og vi har evaluert vårt arbeid med vennskapsmenigheter og Kirkeuka for fred i Palestina og Israel for å nevne noen eksempler.

Nord/sør-informasjonsarbeidet skal bidra til å øke *kunnskapsnivået* om globale spørsmål. Vi vektlegger også *kjennskap* gjennom personlige møter med mennesker som bor i land i sør, eller som opprinnelig kommer derfra, men som nå er bosatt i Norge. Vi vil bidra til økt kompetanse om globale spørsmål hos kirkelige ansatte, tillitsvalgte og frivillige gjennom nettside, spredning av materiell, sosiale medier, seminarer, kampanjer og ulike former for mobilisering og konkrete aktiviteter. Gjennom alt dette vil vi også nå ut til kirkens medlemmer.

Denne kompetansehevingen skal vise hvorledes våre grunnverdier kan realiseres i møte med realitetene i vår verden, og hvilket ansvar vi har som enkeltmennesker og som samfunn.

Vi erfarer at en sterkere identifikasjon med grunnverdiene kombinert med økt kunnskap, i neste omgang vil endre folks *holdninger* og *handlingsmønstre*. Kirken har lang tradisjon og mye kompetanse i å arbeide med å forstå, og om nødvendig endre, menneskers oppfatninger og holdninger. Samtidig vet vi godt at det å endre menneskers holdninger og handlingsmønstre, er noe som tar tid. Det er en av grunnene til å vi har delmål og aktiviteter som strekker seg over flere år (tiår). For eksempel tar det mange år før alle våre menigheter blir 'grønne menigheter' og alle feirer 'fred- og menneskerettighets søndagen'. Å endre våre private handlingsmønstre av hensyn til vår neste og klimaet, er også noe som ikke er gjort i løpet av kort tid. Utholdenhet i vårt informasjonsarbeid er derfor helt nødvendig, samtidig som vi setter oss realistiske mål for hva vi kan oppnå innenfor rammen av et år.

- Trosopplæringen – som er et strukturert opplæringsprogram for alle døpte mellom 0 – 18 år, er et unikt redskap for å formidle hva menneskeverd, vern om skaperverket og fred og rettferdighet innebærer, og hva vi som enkeltpersoner kan gjøre for å bidra til dette.
- Gudstjenestene er et møtested mellom menneskelivets realiteter og kirkens verdier – men også et sted for håp som gir oss motivasjon og kraft til å fortsette arbeidet for en mer rettferdig verden.
- Kirkens diakoni omsetter verdiene til konkret arbeid - både her hjemme og ute i verden.

Ved vår strategiske plassering i Den norske kirkes nasjonale sekretariat, har vi mulighet til å skape endring «innenfra». Vi kan påvirke beslutninger som tas av Den norske kirkes ledelse, og vi bidrar til å sikre at globale spørsmål integreres i arbeidet til Den norske kirke på lokalt plan - i alt fra gudstjenesteliv til barne- og ungdomsarbeid - med et språk som er tilpasset målgruppen.

Den norske kirke har et gjennomgående planverk på alle arbeidsfelt og en godt utbygd struktur. I Nord/sør-informasjonsarbeidet er vi bevisste på å nyttiggjøre oss dette. Vårt arbeid skal ikke komme i tillegg til det kirken driver med – men være *integrert* i kirkens ordinære virksomhet. Derfor lager vi ressursmaterieell til bruk i gudstjenester, trosopplæring og diakoni for ansatte. Gjennom en slik strategi når vi lenger ut i lokalmenigheten, treffer en bredere del av vår målgruppe og får forankret de globale perspektivene i kirkens verdigrunnlag og virksomhet.

Selv om Den norske kirke er gjennomorganisert, er det viktig å bruke det store handlingsrommet den enkelte menighet – og et stykke på vei også den enkelte ansatte og frivillige – faktisk har til å sette i gang lokale tiltak. Mellomkirkelig råd har også relativ stor fleksibilitet og frihet til å igangsette aktiviteter. Dette er viktig fordi det gir oss store muligheter til å gjennomføre de aktivitetene som vi planlegger i 2016 (jf. del II av søknaden).

Vi har lagt ved vår kommunikasjonsstrategi som ble utarbeidet i forbindelse med forrige rammeavtalesøknad (2010-14). Vi er nå i ferd med å revidere denne strategien og samordne den med Kirkerådet og Mellomkirkelig råds kommunikasjonsstrategier. Norad vil få oversendt vår nye strategi så snart den er ferdig.

Målgrupper

Hovedmålgruppen for Den norske kirkes nord/sør-informasjon er de om lag 1300 menighetene i Den norske kirke, som til sammen har ca. 73 % av befolkningen som medlemmer. Menighetene er det mest strategiske stedet å nå bredt ut til medlemmene - og dermed til store deler av det norske folk.

Få – om noen – andre frivillige organisasjoner har et bredere kontaktnett og flere frivillige medarbeidere på grasrota enn Den norske kirke. Gjennom trosopplæringen når vi ut til en betydelig andel av barn og unge i Norge.

En viktig målgruppe er ansatte og tillitsvalgte i kirkelige råd og i menighetene. Skal vi nå ut til primærmålgruppen, er vi avhengige av å øke kompetansen og motivasjonen hos dem som kan ta våre anliggender videre inn i det lokale menighetsliv. Den norske kirkes nord/sør-informasjon arbeider for å knytte sammen relevante og prinsipielle saker fra Kirkemøtet, for

eksempel saken om Midtøsten i 2008 og menneskerettigheter i 2014, med det lokale menighetsarbeidet.

Andre målgrupper er studenter ved kirkelige utdanningsinstitusjoner; dette er strategisk viktig for i neste omgang å nå ut til ansatte i menighetene og frivillige organisasjoner knyttet til Den norske kirke.

I en noe videre forstand er også den generelle opinionen og politiske myndigheter målgruppe. Dette gjelder ikke minst i vårt arbeid med klimaspørsmål og holdningsskapende arbeid om menneskeverd og rettigheter, for eksempel for flyktninger. Vi vil være en pådriver i samfunnet for kritisk debatt og styrket engasjement om globale miljø- og utviklingsspørsmål.

Nettverk og samarbeidpartnere

MKR ivaretar Den norske kirkes medlemskap i Norges kristne råd (Global info) og Samarbeidsrådet for tros- og livssynsamfunn. Vi har også et nært samarbeid med Kirkens Nødhjelp, Digni, KFUK-M og misjonsorganisasjonene. Vi har etablerte religionsdialoger med bla. Islamsk Råd Norge og Det Mosaiske Trossamfund, og er en av eierorganisasjonene til Det norske menneskerettighetsfond. Vi er også med i Oslokoalisjonen for tros- og livssynsfrihet og flere andre norske organisasjoner som arbeider med globale spørsmål.

Vi har også et unikt internasjonalt nettverk gjennom Den norske kirkes medlemskap i globale økumeniske organisasjoner slik som Kirkenes verdensråd (KV) og Det lutherske verdensforbund (LVF). Vi har også nært samarbeid med søsterkirker i bl.a. Jordan og Palestina, Sør-Afrika og Brasil. Både KV og LVF driver et omfattende informasjons- og beslutningspåvirkningsarbeid om spørsmål knyttet til global økonomisk rettferdighet, klima og menneskerettigheter. Den norske kirkes nord/sør-informasjon har alltid hatt en nær kontakt til dette arbeidet og formidlet impulser og utfordringer fra den verdensvide kirke inn i norsk kirkeliv. I dag bor hovedtyngden av kristne i land i sør, og de er en viktig ressurs i vårt hjemlige informasjonsarbeid om nord/sør-forhold.

Disse samarbeidsrelasjonene gjør at Den norske kirkes nord/sør-informasjon drar nytte av et bredt faglig nettverk og har mange informasjonskanaler ut til den norske befolkningen.

BHA 30.10.2015

Den norske kirkes Nord/Sør- informasjon 2016

Hovedmål

Styrke Den norske kirke i arbeidet for fred, global rettferdighet og vern om menneskeverd og skaperverket, lokalt, nasjonalt og globalt, ved å bidra til økt innsikt, endrede holdninger og konkrete handlinger

Målgruppe: medlemmer/ansatte/frivillige i menighetene til Den norske kirke

Means of verification: rapporter fra menighetene, evalueringer

Klimarettferdighet

Resultatmål	Baseline	Output	Outcome	Impact	Resultatindikatorer
1. Sette søkelys på klimaendringer ut ifra et Nord/Sør-perspektiv og vise hvorledes globale klimaendringer får konsekvenser også for det norske samfunnet.	En betydelig del av Dnks medlemmer har for lavt kunnskapsnivå om sammenhenger mellom klima, rettferdighets- og utviklingspørsmål, og de mangler tilstrekkelig motivasjon for å endre sine handlingsmønstre for å bidra til en bærekraftig utvikling.	1. Mobiliseringsplan for å rekruttere flere «Grønne menigheter» 2. Materieell til Skaperverkets dag 3. Interreligiøs delegasjonstur til FNs internasjonale klimaforhandlinger (COP22). 4. Materieell om klimaflyktninger 5. Økonomiske støtte til lokale arrangementer	1. Et høyt antall medlemmer, ansatte og frivillige i menighetene i Dnk har fått større kompetanse om forholdet mellom fattigdom i Sør, overforbruk i Nord og klimaendringene. 2. Økt vilje hos kirkens medlemmer til å endre forhold i Norge av hensyn til fattige og sårbare grupper som rammes hardest av klimaendringene.	Norsk opinion har fått større bevissthet om innholdet til «Klimarettferdighet», og Dnks engasjement i vern om skaperverket.	1. Antall nye grønne menigheter ved årsskiftet 2016/2017 2. Antall menigheter som har tatt i bruk materiellet til Skaperverkets dag 3. Antall religiøse retninger som er representert i delegasjonen og bruk av delegatenes kompetanse i interne nettverk 4. Antall nedlastninger fra hjemmeside og deling på sosiale medier 5. Antall lokale initiativ/prosjekter som har mottatt støtte
2. Forankre klimaarbeidet i Dnks oppdrag med vern om skaperverket og i vårt ansvar for vår neste.					

Menneskerettigheter

Resultatmål	Baseline	Output	Outcome	Impact	Resultatindikatorer
1. Følge opp vedtak i Kirkemøtesaken om menneskerettigheter 2. Vise sammenhenger mellom kirkenes menneskesyn og menneskerettighetene 3. Religiøse aktører spiller en konstruktiv rolle for å styrke kvinner og minoriteters rettigheter	En betydelig del av Dnks medlemmer har for lav kunnskap om menneskerettighetene og forstår ikke konsekvenser av kirkenes menneskesyn i møte med realitetene i dagens verden.	1. Styrke nettverket for teologi, kjønn, familie og vold 2. Materielt til Freds- og menneskerettighets-søndagen 3. Materielt om flyktnings kår og rettigheter 4. Samarbeid med ulike aktører for å bidra til at religiøse aktører spiller en konstruktiv rolle i FNs kvinnekommisjon 5. Økonomiske støtte til lokale arrangementer	1. Økt teologisk og etisk refleksjon om menneskerettigheter i menigheter og hos ansatte og tillitsvalgte i Dnk. 2. Økt kunnskap og respekt for flyktnings rettigheter. 3. Kristen tro og tradisjoner brukes for å fremme kvinner og minoriteters rettigheter.	Norske myndigheter sikrer menneske-rettighetene i vårt eget land og bidrar til å styrke dem i andre land hvor de krenkes.	1. Antall møter i nettverket 2. Antall menigheter som har tatt i bruk materialet til Freds- og menneske-rettighetssøndagen 3. Antall nedlastinger fra nettsider 4. Antall møtepunkter og kirkelige deltakere i arbeidet knyttet opp mot FN 5. Antall lokale initiativ/prosjekter som har mottatt støtte

Rettferdig fred og dialog

Resultatmål	Baseline	Output	Outcome	Impact	Resultatindikatorer
1. Tydeliggjøre at rettferdighet er en forutsetning for fredelige og demokratiske samfunn. 2. Det flerreligiøse og flerkulturelt norske samfunn bevarer sine humanistiske verdier. 3. Økt kunnskap og solidaritet med begge parter i Israel/Palestina-konflikten for å bidra til en rettferdig fred.	Mange medlemmer i Dnk har for lite kunnskap og kjennskap til andre kulturer og kjenner usikkerhet og frykt i møte med det flerkulturelle samfunnet. For mange medlemmer i Dnk er lite villige til å endre egen livsstil for å dele ressurser med flyktninger og andre som lider nød. Enkelte medlemmer i Dnk bidrar til opprettholde konflikten mellom Israel og Palestina	1. Ungdomsmobilisering under KV's sentralkomiteemøte 2. Kirkemøtet drøfter en sak om religionsmøte og dialog 3. Trosoppføringsmaterieill om mangfoldsamfunnet 4. Materieill og arrangementer under Kirkeuka for fred i Palestina og Israel 5. Økonomiske støtte til lokale arrangementer	1. Dnk en aktiv deltager i Pilgrimage of Justice and Peace. 2. Styrket religionsdialog i menighetene og flere inkluderende møtesteder mellom mennesker med ulik tro. 3. Den norske kirke bidrar til rettferdig fred i Israel og Palestina,	Kulturelt mangfold i Norge oppleves som en berikelse. Flyktninger tas imot og inkluderes i samfunnet med respekt og sees på som ressurssterke medlemmer.	1. Antall ungdommer som deltar på KV-møtet Antall nedlastninger og deling på sosiale medier av PJP-materieill 2. Vedtak på Kirkemøtet i sak om religionsmøte og dialog 3. Antall menigheter som tar i bruk trosoppføringsmaterieillet 4. Antall menigheter som markerer Kirkeuka 5. Antall lokale initiativ/prosjekter som har mottatt støtte

KIRKENS NORD/SØR-INFORMASJON BUDSJETT 2016

Aktiviteter	Personal	Drift
Klimarettferdighet	280 000	310 000
1 Grønn kirke: mobiliserings- og synlighetskampanje		30 000
2 Nettutvikling og SoMe: grønnkirke.no og Facebook		100 000
3 Skaperverkets dag og fastetiden: gudstjenestemateriell		20 000
4 Klimaflyktninger: materiell og arrangementer		50 000
5 Interreligiøst klimasamarbeid		20 000
6 Skaperverket er ikke til salgs: Reformasjonsmarkeringsressurser		25 000
7 Lokale tiltak i menighetene		40 000
8 Evaluering og nettverksbygging		25 000
II Menneskerettigheter	310 000	345 000
1 Kjønn, familie, religion og vold: nettverk, seminarer, materiell		100 000
2 Mennesket ikke til salgs: Reformasjonsmarkeringsressurser		40 000
3 Fred- og menneskerettighetssøndagen: kjønnsbasert vold - gudstjenestemateriell		20 000
4 Hvem er min neste? Global flyktningkatastrofe: materiell og arrangementer		100 000
5 Lokale tiltak i menighetene		60 000
6 Evaluering og nettverksbygging		25 000
III Rettferdig fred og dialog	350 000	395 000
1 Pilgrimage of Justice and Peace. Den globale kirke: mobilisering, ressurser		40 000
2 Ungdomsmobilisering KV-møte med ungdom fra søsterkirker		60 000
3 Kirkeuka for fred i Palestina og Israel: materiell og arrangementer		60 000
4 Nettverksbygging og samarbeid med kirker i Midtøsten og menigheter i Dnk		50 000
5 Dialog og fellesskap i det flerkulturelle Norge. KM-sak: trosopplæringsmateriell, kompetansebygging		100 000
6 Lokale tiltak i menighetene		60 000
7 Evaluering og nettverksbygging		25 000
SUM	940 000	1 050 000
Administrasjon 7 % som ikke er knyttet til enkelte aktiviteter		74 000
SØKNADSSUM		2 064 000

KOMMENTARER

1, 3 årsverk inngår i dette budsjettet. Lønnsutgifter og utgifter til husleie og kontorhold er fordelt på de ulike hovedaktivitetene. I tillegg er det lagt til 7 % i administrasjon som dekker mer generelle administrative utgifter som ikke direkte hører til aktivitetene.

Dette budsjettet synliggjør ikke den betydelige egenandelen Kirkerådet og Mellomkirkelig råd yter til informasjonsarbeidet gjennom at mye stabsressurser utover 1, 3 årsverk brukes på disse aktivitetene.

